

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. V. C.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 9. 2004, č. j. 24 Az 292/2004 – 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR ze dne 18. 4. 2004, č. j. OAM-1268/VL-11-05-2004 bylo rozhodnuto, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdější předpisů (dále jen zákon o azylu), a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu byly ekonomické potíže ve vlasti, snaha o legalizaci pobytu na území ČR a obecná nespokojenost se stavem vietnamské společnosti. Žalovaný uvedl, že skutečnosti uváděné žalobcem nelze považovat za pronásledování žalobce ve smyslu § 12 písm. a), b) zákona o azylu, protože nebyly motivovány rasou, náboženským vyznáním, příslušností k určité sociální skupině, ani zastáváním určitých politických názorů žalobce. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval podmínkami pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a podle § 14 zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že žalobce podmínky pro tyto formy azylu rovněž

nesplňuje. Po zhodnocení všech skutečností neshledal správní orgán v případě žalobce ani existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákon o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž vyjádřil svůj nesouhlas s rozhodnutím správního orgánu a zopakoval své důvody pro udělení azylu. Konstatoval, že ve Vietnamu není svoboda a demokracie, proto odešel do České republiky, kde získal povolení k pobytu a podnikal na základě živnostenského oprávnění. Později bylo jeho povolení k pobytu zrušeno, on však zůstal v České republice, čímž se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí. Dne 17. 6. 2004 byl propuštěn z vězení, nechtěl se vrátit do Vietnamu, kde již nikdo z jeho rodiny nežije, proto požádal o azyl, aby mohl zůstal v České republice. Žádal, aby rozhodnutí správního orgánu bylo zrušeno.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, zopakoval důvody vydání rozhodnutí o neudělení azylu žalobci a rozhodnutí o neexistenci překážek vycestování. Uvedl, že při hodnocení žádosti žalobce o udělení azylu vycházel především z vlastních tvrzení žalobce. Konstatoval, že v důsledku absence žalobních bodů nezjistil žádná svá konkrétní pochybení, která by zapříčinila nesprávnost vydaného rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 23. 9. 2004, č. j. 24 Az 292/2004 – 27, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že provedené dokazování jednoznačně svědčí o tom, že žalobce podal žádost o udělení azylu z ekonomických důvodů, z důvodu obecné nespokojenosti se stavem vietnamské společnosti a ve snaze o legalizaci pobytu na území ČR. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod nebo se jinak politicky angažoval. Žalobce současně netvrdil, že by jeho ekonomické problémy byly zapříčiněny pronásledováním z důvodu jeho rasy, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či jeho politickými názory. Krajský soud konstatoval, že smyslem ochrany formou azylu není poskytnout žadateli ochranu před jakýmikoli negativními jevy v zemi původu. Nárok na udělení azylu vzniká pouze z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, které však v případě žalobce nebyly shledány. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobce neuvedl žádný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a není u něj dána překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu. S ohledem na tyto skutečnosti krajský soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním (dále jen s. ř. s.) zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 8. 12. 2004, č. j. 24 Az 292/2004 – 37, vyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti ze dne 16. 11. 2004, a to ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení. Usnesení bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 13. 12. 2004, doplnění kasační stížnosti bylo zasláno krajskému soudu dne 13. 1. 2005.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel jako důvody podání kasační stížnosti uvedl vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, a dále nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Dle názoru stěžovatele porušil správní orgán ustanovení

§ 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 12 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatel tvrdí, že je mu ve Vietnamu odepíráno právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací a že by po návratu do vlasti mohl být za svůj dlouhodobý pobyt v ČR pronásledován a postihován. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu, přičemž krajský soud dostatečně nezkoumal rozhodnutí správního orgánu, pokud jde o neudělení humanitárního azylu. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Konstatoval, že stěžovatel opakovaně žádá o azyl, aby legalizoval svůj pobyt na území ČR. Dle názoru žalovaného nejsou důvody uváděné stěžovatelem dostatečné pro udělení azylu dle § 12, § 14 zákona o azylu. Žalovaný dále odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Současně upozornil na vadu kasační stížnosti spočívající v tom, že stěžovatel uvedl neaktuální adresu. Žalovaný navrhoval zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Spis Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 24 Az 292/2004, byl dne 18. 2. 2005 předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatele.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal kasační stížnost stěžovatele ze dne 16. 11. 2004, zda splňuje náležitosti vyžadované ustanovením § 106 odst. 1 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení musí kasační stížnost kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Mezi obecné náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 3 s. ř. s. patří adresa, na kterou lze stěžovateli doručovat. Stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, a proto se dle § 42 odst. 2 s. ř. s. doručuje pouze zástupci stěžovatele. Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost ze dne 16. 11. 2004 splňuje všechny zákonem vyžadované náležitosti a je způsobilá k tomu, aby byla věcně projednána.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ke skutečnostem uplatněným poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlíží k tvrzení stěžovatele, že má v případě návratu do vlasti důvodné obavy, že s ohledem na jeho dlouhodobý pobyt v České republice hrozí, že bude ve své vlasti pronásledován a postihován. Rovněž nepřihlíží k tvrzení stěžovatele, že mu bylo ve Vietnamu odpíráno jedno ze základních lidských práv, a to právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, neboť stěžovateli není v zemi jeho původu umožněno získat trvalé zaměstnání.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V textu podané kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvody kasační stížnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Ostravě neshledal.

Předně je třeba uvést, že jak správní orgán, tak i soud, vycházel v posuzované věci z informací poskytnutých v průběhu správního řízení samotným stěžovatelem. Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu E. č. X ze dne 21. 3. 2004 uvedl, že o azyl požádal z ekonomických důvodů, dále proto, že se nechce vracet do vlasti, tedy z důvodu legalizace pobytu na území ČR. Současně vyjádřil nespokojenost s politickou situací ve Vietnamu s tím, že v České republice požádal o azyl, neboť je zde více demokracie a svobody. Při pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu uvedl, že Vietnam opustil v roce 1996, neboť po příchodu z vojny nemohl dlouhodobě najít práci. V České republice od roku 1997 podnikal, v roce 2000 zapomněl požádat o prodloužení povolení k pobytu, proto požádal o azyl. Jeho žádost však byla zamítnuta, dostal výjezdní vízum, ale neodcestoval. Později byl zadržen Policií ČR a odsouzen za maření výkonu úředního rozhodnutí. Po skončení výkonu trestu znovu požádal o azyl. Ekonomické potíže stěžovatele ve Vietnamu spočívaly v tom, že stěžovatel neměl stálou práci a peníze mu nestačily k živobytí. Uvedl, že po něm zaměstnavatelé při skončení zkušební doby požadovali zaplatit peníze, aby mohl nadále pracovat, stěžovatel však neměl dostatek prostředků. Stěžovatel ve své vlasti neměl žádné problémy se státními orgány, policií, soudy, ani jinými státními institucemi. Své názory na situaci ve Vietnamu nikdy veřejně neprezentoval. Rodiče stěžovatele se odstěhovali do L. kvůli nějakým problémům, které stěžovatel nedokázal specifikovat, a doporučili mu, aby se do Vietnamu nevracel, že mu hrozí nebezpečí.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Oba shodně dospěly k tomu, že stěžovatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu

podle § 12 zákona o azylu, neboť nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či politických názorů. Své názory totiž stěžovatel nikdy veřejně neprezentoval, nemohl za ně proto být pronásledován. Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatel v zemi původu nebyl vůbec pronásledován ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu.

Závěr krajského soudu, stejně tak jako správního orgánu, vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu azylového řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Nejvyšší správní soud proto sdílí názor krajského soudu uvedený v napadeném rozsudku, totiž ten, že stěžovatelem uvedené důvody nelze podřadit pod žádný z důvodů vymezených v § 12 písm. a), b) zákona o azylu. K uvedenému Nejvyšší správní soud podotýká, že legalizaci pobytu na území ČR nelze považovat za důvod relevantní pro azylové řízení. S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že neshledal kasační důvod dle § 103 odst. 1 písmeno a) s. ř. s.

Pokud jde o neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s odůvodněním rozsudku krajského soudu, podle kterého je udělení azylu dle § 14 zákona o azylu vázáno na důvody hodné zvláštního zřetele, nejsou-li splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani v žalobě neuvedl konkrétní důvody, které by mohly vést k aplikaci § 14 zákona o azylu. Správní orgán měl dle názoru krajského soudu dostatečné množství podkladů pro rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy nebyl shledán. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že udělení humanitárního azylu závisí na správním uvážení správního orgánu a není na něj právní nárok.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. uvedené v kasační stížnosti nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu